

- [Wat doen we](#)
- [Belangenbehartiging in Europa](#)
- [Wat doen we](#)
- [Zo werkt ODE Decentraal](#)
- [Samenwerkingspartners](#)
- [Publicaties](#)
  - [Presentaties coöperatieve wijkverwarming](#)
  - [presentaties Energy saving tools](#)
  - [workshop Technische aspecten zonne- en windprojecten](#)
  - [Nieuwsbrieven](#)
- [Belangenbehartiging in Europa](#)

## Belangenbehartiging in Europa



Foto REScoop.EU

Als lid van [REScoop.EU](#), de Europese federatie van energiecoöperaties, werkt ODE Decentraal ook aan belangenbehartiging op Europees niveau.

- ▶ [The Winterpackage](#)
- ▶ [FLEXcoop](#)
- ▶ [REScoop PLUS](#)
- ▶ [REScoop Mecise](#)

### Siward Zomer herkozen in bestuur REScoop.EU

10 november 2017

De Windvogel is opnieuw voor vier jaar gekozen in het bestuur van [REScoop.eu](#), de Europese federatie van duurzame energiecoöperaties. Siward Zomer zal de komende vier jaar zijn functie als secretaris van REScoop.eu voortzetten vanuit zijn bestuursfunctie bij duurzame energiecoöperatie De Windvogel. Siward Zomer is ook directeur van ODE Decentraal.

Het bestuur van ODE Decentraal feliciteert Siward met zijn herbenoeming. ODE Decentraal is ook lid van REScoop.eu.

Het is belangrijk dat wij nauw samenwerken met deze grote duurzame burgerorganisatie om ook op Europees niveau aan een duurzaam en democratisch georganiseerd energiesysteem te werken. Bovendien zorgen de korte lijntjes met REScoop.eu ervoor dat uitwisseling van kennis en ervaringen met Europese collega duurzame energieorganisaties snel en makkelijk verloopt.

## Coöperatieve belangen in The Winterpackage

### Belangrijke definitie coöperaties

November 2017

**Zoals we in het artikel hieronder over The Winterpackage schreven is voor REScoop.eu het belangrijkste punt de juiste definitie van energiecoöperaties. Op dit moment staat er een definitie waar de federatie van energiecoöperaties redelijk tevreden mee is. Siward Zomer: “het kan scherper maar we hebben veel slechtere versies gezien.” Met de definitie in The Winter Package wordt geprobeerd om energy communities van de grond te krijgen en toegang tot de markt te geven.**

REScoop.eu werkt er nu hard aan om de volgende definitie te behouden:

Energy community betekent: een wettelijk toegestane entiteit gebaseerd op open en vrijwillig lidmaatschap.

Bestuurd door aandeelhouders of leden die natuurlijke personen zijn, lokale overheden, inclusief gemeenten of kleine bedrijven of microbedrijven.

Het doel van een energy community is te zorgen voor winst op het gebied van milieu, economie of maatschappelijk, voor haar leden, of in de regio waar ze opereert.

Een energy community houdt zich bezig met het opwekken, distribueren en leveren van elektriciteit.

Alsmede met het consumeren, inkopen, opslaan en/of besparen van energie en/of het opwekken van duurzame energie en/of het leveren van andere energie-gerelateerde diensten aan haar aandeelhouders of leden.



## Kansen en bedreigingen in The Winter Package

Oktober 2017

**REScoop.eu focust zich op dit moment sterk op het derde Europese liberaliseringspakket, genaamd The Winter Package. The Winter Package bevat kansen, maar ook bedreigingen voor de energiecoöperaties in Europa. De grote kansen liggen in het feit dat energiecoöperaties voor het eerst in Europese wetgeving een definitie krijgen.**

### Definitie

Zo'n definitie opent vele deuren voor nationale en Europese ondersteuning van energiecoöperaties. Zo geeft het nationale overheden bijvoorbeeld de mogelijkheid om energiecoöperaties met voorkeur te behandelen in de SDE+ of andere ondersteuningsmechanismen. Op die manier kunnen coöperaties dezelfde toegang tot de energiemarkt krijgen als grote internationale bedrijven.

### Risico's

Het risico in deze definitie is dat het of te krap of te breed wordt beschreven. Bij een te krappe definitie heeft het geen zin en zal het alleen de allerkleinste energiecoöperaties ondersteunen. Bij een te brede definitie kan er misbruik van gemaakt worden. Dit is in Duitsland gebeurt bij de nieuwe aanvragen van de subsidie voor windprojecten. Daar kregen energiecoöperaties voorrang en opeens bleek 95 procent van de aanvragen bij coöperaties vandaan te komen die opgezet waren door projectontwikkelaars, binnen een te ruime Duitse definitie van energie coöperaties.

### GVO's

Een andere bedreiging in de Winterpackage is het voorstel dat alle producenten hun Garanties van Oorsprong (GVO's) kunnen verkopen op een veiling. Dit zou voor energiecoöperaties die hun duurzame stroom willen verkopen aan de eigen leden betekenen dat ze die eerst aan een veiling moeten verkopen, en dan weer tegen marktprijs moeten terugkopen. In Nederland zijn hier weinig voorstanders voor te vinden, dus werkt ODE Decentraal samen met het ministerie van Economische Zaken en de NVDE (Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie) om dit voorstel uit het Winter Package te halen.

## FLEXcoop: Kunnen burgers handelen op de Onbalansmarkt?

**Kunnen burgers net als grootverbruikers ook handelen op de onbalansmarkt? FLEXcoop is een onderzoeksproject waar onder meer ODE Decentraal, de Spaanse duurzame energie coöperatie [Som Energia](#), [REScoopEU](#) en [Escozon](#) aan meewerken, om dit uit te zoeken. Het project FLEXcoop heeft hiervoor subsidie ontvangen vanuit het Europese programma [Horizon 2020](#).**

De onbalansmarkt is de dagmarkt voor energie. Duurzame energiecoöperaties hebben veel burgers als leden, daarom zijn zij de aangewezen partij om met het project FLEXcoop uit te zoeken hoe burgers zich kunnen manifesteren als partij op die

onbalansmarkt.

### **Pilots**

De Kickoff bijeenkomst van het project werd op 18 oktober gehouden. De komende drie jaar wordt onderzocht of en op welke manier duurzame energiecoöperaties in Europa vanuit hun duurzame energieaanbod en de energievraag van de huishoudens van de aangesloten coöperaties kunnen handelen op de Onbalansmarkt. Er worden daarvoor twee pilots opgezet, in Spanje door Som Energia en in Nederland vanuit ODE Decentraal.

### **Vraag en aanbod**

De energiemarkt is er helemaal aan gewend dat het energie-aanbod gestuurd wordt op basis van de vraag die er op elk moment is. Energiebedrijven kunnen haarfijn voorspellen op welke momenten er veel of weinig vraag is naar energie. Grootverbruikers spelen daar handig door op momenten van grote energievraag tegen een vergoeding weinig energie te gebruiken. Of tegen een vergoeding weinig energie te gebruiken als de vraag heel erg groot is. Denk hierbij aan grote koel-vrieshuizen

### **Steeds meer duurzame energie**

Dit gaat veranderen met de verduurzaming van ons energiesysteem. Er wordt steeds meer duurzame energie aangeboden op het net. En, zoals iedereen wel weet, duurzame energiebronnen leveren niet constant dezelfde hoeveelheid energie. De energievraag moet daarom steeds meer worden afgestemd op het aanbod.

### **Verdienen aan de onbalansmarkt**

Als je alle energiecoöperaties bij elkaar optelt, dan heb je een enorme energiegrootverbruiker en –aanbieder van burgers bij elkaar. Hoe kunnen de coöperaties dit inzetten om ook te verdienen aan die Onbalansmarkt. Door te kunnen voorspellen wanneer de huishoudens van de leden een grote energievraag hebben en te kunnen voorspellen wanneer er veel duurzame energieproductie is, worden burgers ook op deze markt een belangrijke speler.

### **Vergoeding**

Of dat allemaal technisch mogelijk is en of er een business case voor te maken valt, wordt onderzocht binnen FLEXcoop. Het gaat hierbij niet alleen om hoeveel we duurzaam opwekken, maar vooral ook dat van buitenaf wordt bepaald wanneer de aangesloten leden hun elektrische auto's kunnen opladen, wanneer hun vriezers een tandje bij moet zetten en wanneer ze hun wasjes kunnen gaan draaien. Het mooiste is natuurlijk dat deze huishoudelijke activiteiten worden afgestemd op het duurzame energie-aanbod van het moment en dat er ook nog een vergoeding tegenover staat als je dit netjes uitvoert.

Wilt u meer weten over dit project, stuur dan een mail naar [René van Vliet](#)

*This project has received funding from the under the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 773909*

## **REScoopPlus-project voor energiebesparing**

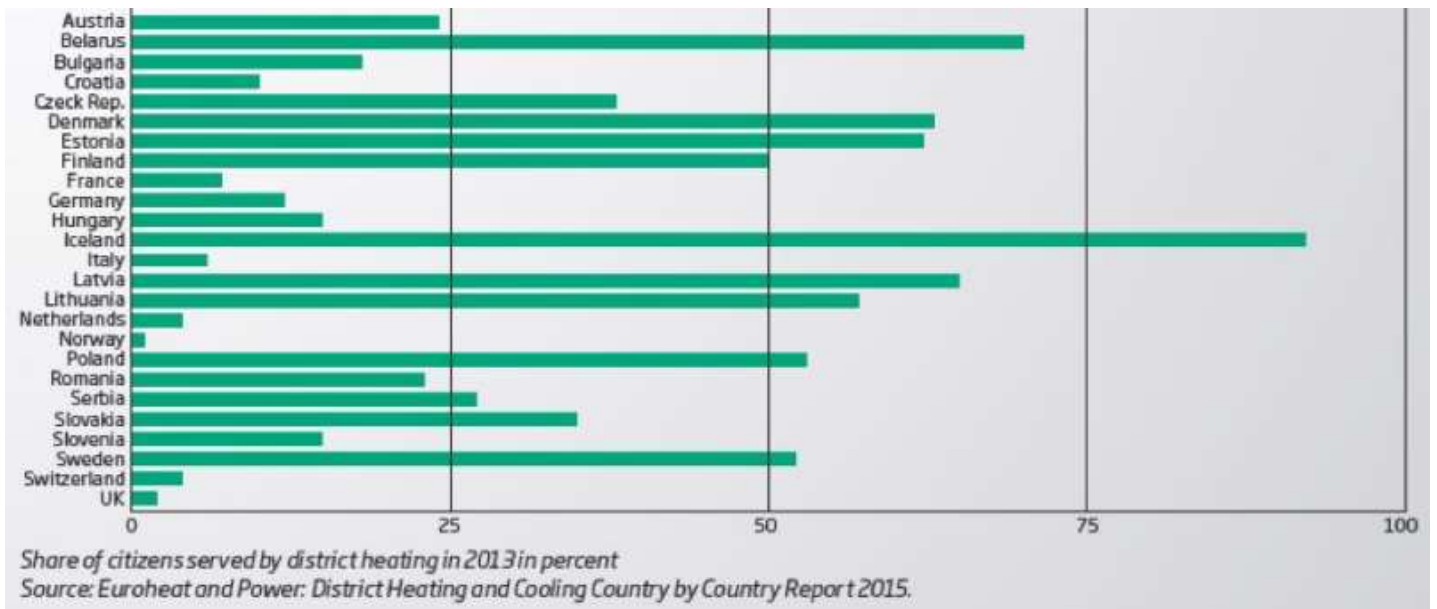
**ODE Decentraal werkt mee aan het Europese project REScoopPlus. Dit project richt zich op energiebesparingsmaatregelen door energiecoöperaties.**

## **Energiecoöperaties succesvol met energiebesparing**

### **Wijkverwarming in Denemarken, Italië en Nederland**

**In het kader van het REScoop Plusproject organiseerde ODE Decentraal op 12 en 13 januari een tweedaags seminar in Culemborg. Het verhaal van de wijkverwarming in Denemarken, Noord Italië en Culemborg sprak duidelijk aan bij onze leden. Het seminar werd drukbezocht. Wijkverwarming was niet het enige dat op het programma stond. Veel leden kwamen ook af op een seminar waarin we de best practices van energiebesparingsprojecten van verschillende Europese coöperaties deelden.**

In Denemarken zijn ze erg enthousiast over wijkverwarming. De Deense energieminister noemt de wijkverwarmingscoöperaties de 'gouden eieren' van het Deense energiebeleid. In Bode 2 van vorig jaar stond een uitgebreid artikel over het succes van de Deense wijkverwarming. Eric Christiansen en zijn collega Rie Krabsen gingen in Culemborg nog dieper in op de materie. Met het bedrijf EBO Consult ondersteunen zij zes warmte coöperaties in Kopenhagen regio met de ontwikkeling en het beheer van warmtenetten, en met de levering van warmte. De warmte wordt centraal opgewekt in grote warmtekrachtcentrales, die de hele Kopenhagen regio van warmte en elektriciteit voorzien. In Noord-Italië produceren de warmte coöperaties zelf de warmte, veelal met biomassa. En in Culemborg wordt warmte onttrokken aan het drinkwater.



## Wijkverwarming in Nederland

In Denemarken is (coöperatieve) wijkverwarming heel normaal (zie figuur). Maar in Nederland is ook een goedlopende wijkverwarming, namelijk die van Thermo Bello in de wijk EVA-Lanxmeer in Culemborg.

De wijk kon zo'n tien jaar geleden een kleinschalig verwarmingsbedrijf in de wijk, op het terrein van het waterleidingbedrijf Vitens overnemen. Zo ontstond in 2008 het coöperatieve wijkenergiebedrijf Thermo Bello dat op 1 januari 2009 van start ging met de productie, distributie en levering van warmte.

Via een in de wijk gelegen ondergrondse distributieleidingnet wordt warm water van lage temperatuur geleverd aan 207 woningen en 7 bedrijfspanden. De woningen en bedrijfspanden krijgen warm water binnen en via een retourleiding gaat afgekoeld water terug naar het warmtestation.

De doelen van de coöperatie zijn: de continuïteit van de wijkverwarming bewaken, de transitie naar een duurzaam energiesysteem bevorderen, milieuvervuiling beperken, energiebesparing aanmoedigen, banen creëren en mensen betrekken bij informatie uitwisseling en educatieve activiteiten. Thermo Bello leverde in 2016 voor 1245 MWh warmte aan huizen en 1092 MWh warmte aan kantoren.

## Kosten en opbrengsten

Met welke kosten moet je rekening houden bij een wijkverwarming en wat levert het financieel gezien op? Hieronder een samenvatting van de business case van de wijkverwarming van Thermo Bello van 2016

- Warmteproductie 112K
- Kosten voor elektriciteit en gas 90 K
- Kosten voor de machines 17 K
- Huur van ruimte voor energie productie 5 K
- Levering 55K
- Waardevermindering 24 K
- Egalisatiereserve 25 K
- Kapitaal kosten 6 K
- Administratie 61K
- Kosten voor personeel 47 K
- Algemene kosten 14 K
- Totaal kosten **228 K**